

PAVEL FILATEV – ZOV

z ruštiny preložil Filip Murčinko

ČASŤ TRETIA

18. augusta 2021 som nanovo podpísal kontrakt. Najprv som chcel podpísať kontrakt v meste Kamišin, v 56. výsadvkovo-útočnom bataliáne (kde som vyrástol a kde slúžil môj otec). No ako som už hovoril, vyššie miesta sa ho rozhodli zreformovať a preveliť do mesta Feodosija na Kryme. Vo Feodosiji bol už pred pár rokmi vytvorený 181. výsadvkovo-útočný batalián, na báze ktorého plánovali zostaviť 56. výsadvkovo-útočný pluk, tvorený dvoma bataliánmi. Zásadne som chcel slúžiť v 56., preto som odišiel 18. 8. 2021 do Feodosije, ku 181. výsadvkovo-útočnému bataliánu, aby som potom, od 1. 12. 2021 slúžil už v 56. výsadvkovo-útočnom pluku.

Do Feodosije som dorazil 18. 8. 2021 celkom šťastný, no pri tom, čo som tam videl, sa začal optimizmus rýchlo vytrácať. Prešiel som cez kontrolné stanovište, kde som ukázal papiere s osvedčením o kontrakte. Hneď za rampou sa pred mnou zjavila nádherná scenéria môjho nového domova. Priamo za checkpointom bolo malé kasárenské nádvorie s jamami a rozbitým betónom, dva staré, rozpadnuté, dvojposchodové kasárenské budovy, stará jedáleň a neveľká plocha na tréning výsadku. Šiel som na personálne oddelenie, nachádzajúce sa v jednej z kasární. Cestou som minul dvoch psov, ktorí si to rozdávali priamo na nádvorí (milé tety z jedálne ich pravidelne krmili a tak sa tu super žilo kope túlavých psov). Prišiel som na personálne a odovzdal papiere. Povedali mi, že velenie tu teraz nie je a mám ísť k svojej jednotke, ktorá je na druhom poschodí. Vyšiel som tam a zoznámil sa s pár kontraktčikmi,¹ Videl som, že dôstojníci tu fakt nie sú, a že ako kontraktčik tu nemôžem byť ani ja, lebo polovicu mojej roty tvoria vojaci povinnej vojenskej služby. Navyše, ani tu nie sú voľné posteľe, v ubytovni tiež nie je miesto (a tá ubytovňa, ako som sa neskôr presvedčil, je totálne na hovno). Poradili mi, že mám ísť do susednej kasárne, k inejrote. Prišiel som tam a objasnil veliteľovi problémy druhej roty. Povedal mi, že tu sú ubytovaní vojaci mínometnej batérie, ktorí boli teraz na cvičisku, kde prieskumníci z 56. výsadvkovo-útočného bataliánu už dovezli techniku (začala reorganizácia, 56. presunul časť svojej techniky sem). Zoznámil som sa s mínometnou batériou, boli to dobrí chlapi a moji krajanovia, mali ešte aj voľnú posteľ. Super. Hlavne nech sa dokončí

¹ Vojaci slúžiaci v ruskej armáde na základe kontraktu, teda pracovnej zmluvy, profesionálni vojaci, v ruskej armáde existujú dva typy vojakov, kontraktčici a vojaci povinnej vojenskej služby.

ta reorganizácia a potom bude dobre, veď za mestom už stavajú nové kasárne ... síce ani teraz, po roku, ešte stále nie sú dostavané, ale to už predbieham.

Pri tom, ako som sa s nimi zoznamoval, pýtali sa, prečo som vlastne podpísal kontrakt. Vysvetlil som, že chcem stabilný príjem a možnosť dostať hypotéku. Pokrútili prstom okolo hlavy, že som šibnutý.

Veď dobre, každý nech si myslí svoje.

Asi desať dní som sa len flákal a snažil sa dostať uniformu...

Vo vrecku som mal posledných 15 000 rubľov,² v jedálni varili zle, nebolo dosť pre všetkých, raz sme v polievke dostali surové zemiaky, inokedy starý chlieb...

Zoznámil som sa mojimi druhmi v nešťastí, ktorí tam tiež došli po podpísaní kontraktu a teraz tu boli ponechaní sami na seba...

Bol problém sa umyť, sprchy boli rozbité, vody bolo málo a preto záchody často zamykali...

Za desať dní som dostal uniformu, no len letnú, pesčanku a zelenku³, no nemali kanady mojej veľkosti. Aby som už konečne začal akože slúžiť a nemotal sa tu v civilnom, kúpil som si kanady sám...

Na rannom nástupe som nakoniec bol už v uniforme. Myslel som si, že teraz začne byť všetko zaujímavejšie, no s hrôzou som začínal chápať, že to bude kurva zlé. Na nádvorí rozvinuli dva otrhané vlajky – Ruskej federácie a Vzdušno-výsadkových vojsk. Zo stĺpu hrala hymna. Znela nejakú smutne. Polovica vojakov ani nespievala. Od 2007 do 2010 som slúžil na kontrakt v 46. ORBON,⁴ do 15 rokov som žil v 56. výsadkovo-útočnom batalióne, chodil s otcom na cvičisko, no to čo som teraz videl sa podobalo len na dav ľudí v uniformách, nie armádu.

Po nástupe, na ktorom sa nakoniec objavil aj veliteľ mojej roty, nás, ktorí sme tu boli noví, poslali rozobrať nejaký odpad z uzamknutého kontajneru. Boli tam nejaké náhradné diely

² 128 eur alebo 3133 českých korún.

³ Ruský armádny slang pre uniformu púštného a lesného maskovania. To púštno maskovanie nie je až taká hlúposť ako znie, Krym a južná Ukrajina je dosť suchá oblasť, jej veľkú časť tvoria stepi.

⁴ Z ruského отдельная бригада особого назначения alebo отдельная бригада оперативного назначения osobitná brigáda špeciálneho určenia alebo osobitná brigáda operačného určenia

a handry, ktoré nepotreboval. Čoskoro mala byť inventúra a on to potreboval všetko spočítať, tak vzal 10 ľudí, päť nových, a päť takých, s ktorými sme sa ešte nepoznali.

Niekoľko hodín sme prekladali nejaký odpad z jedného miesta na druhé, pamätám si, že to bola taká špina, že sa mi to hnusilo brať do rúk. Hovorím si, no super, isto potom bude lepšie. Veď ešte v 2007, na povinnej vojenskej službe, počas základného výcviku sme každý deň mali hodiny teórie, taktiky a posilňovania od rána až do obeda.

Toľko rokov a reforiem prešlo, určite je teraz všetko lepšie.

Po pár dňoch, z ktorých si nepamätám vôbec nič, sa veliteľ po nástupe o 18:00 rozhodol zoznámiť. Šlo o to, že ten deň som sa sťažoval na ľahostajnosť veliteľa a niekto mu povedal, že kontraktčiaci sú nespokojní s veliteľom. Rotný sa teda predstavil pred celým mužstvom a potom k nám jednotlivito podišiel a my sme mu povedali meno, priezvisko, rodinný stav a mesto, odkiaľ sme. Keď prišiel rad na mňa a ja som povedal, že som z Kamišinu, pozrel na mňa a opýtal sa: „Počúvaj, a ty si sem na akú piču došiel?“

Stál som tam a pozeral, rozmýšľal, že fakt by som sa nemal hádať z veliteľom, a tak som sa radšej zasmial.

Hľadel som na neho, boli sme rovesníci, obaja sme mali 33, no on vyzeral kúsok staršie, taký tučko s vychytralými očami.

Ešte celý ďalší týždeň sa nedialo vôbec nič, okrem jedného dňa, keď sme šli na parkovisko, kde stáli UAZy Kozly.⁵ Išli sme tam trhať trávu... Idem a trhám a rozmýšľam, že mi netreba vyskakovať.

Nakoniec sa mladý zampolit⁶ našej rotty rozhodol z vlastnej iniciatívy viesť hodinu taktiky, bez ohľadu na to, že velenie chcelo všetkých poslať na ďalšiu absolútne nevyhnutnú robotu, už len z princípu, aby vytvorili zdanie, že zampolit spôsobil zmätok.

Ďalší deň sme mali ísť na streľby. Vstali sme o piatej ráno, tri hodiny sa pripravovali a tak čakali na KAMAZy.⁷ Trvalo až do 12:00 kým po nás konečne došli a odviezli nás na

⁵ Typ sovietskeho/ruského terénneho auta.

⁶ Z ruského заместитель командира по политической работе, teda zástupca veliteľa pre politické záležitosti. V podstate politický komisár, no nepoužívam pojem politruk (skratka z ruského – *политический руководитель*), ale zampolit, lebo síce ide o to isté, no funkcia politruka zanikla spolu so ZSSR, a v roku 2018 na základe Putinovho príkazu, zriadili Hlavnú vojenskú politickú správu a vznikla funkcia zástupcu veliteľa pre politické záležitosti, v skratke zampolit, ktorý ma dohliadať na mravnú a ideologickú kvalitu jednotky, disciplínu... Je to teda to isté, len pod iným menom, ale používam súčasný termín, nakoľko ide o inú armádu a nie je tu priama kontinuita.

⁷ Typ sovietskeho/ruského nákladného auta.

cvičisko. Tam sme sa pripravili, nastúpili sme a nič. Veleniu sa nepozdávalo nič v papierovačkách. Major roztrhal papier a hodil ho po našom zampolitovi, hystericky kričiac, že kvôli tomu žiadne streľby dnes nebudú, a my tam všetci stojíme, s pohrdaním hľadíme na hysterického majora, všetci sme sympatizovali s mladým zampolitom, ktorého práve zbavili zdravej iniciatívy a túžby prežiť svoj život v armáde. Nakoniec, po ďalšej hodine, streľby konečne začali, no bolo už 13:00, vonku 50 stupňov, nemáme vodu, prišli sme tu len na dopoludnie, ale ako sa ukazuje, budeme tu celý deň, plus ešte nočné streľby. Späť sme vyrazili až o jednej v noci, úplne dehydrovaní, všetko, čo sme zjedli bola jedna dávka suchej stravy pre troch až štyroch chlapov. Samozrejme, toto všetko trápenie nás asi spraví silnejšími, alebo tak. Ved' na zdravie nejedného človeka blahodarne pôsobil nedostatok normálneho spánku, jedla a vody. Všetko to ničí zdravie ľudí, pričom v Ústave je napísané, že oni sa majú starať o naše zdravie, najmä o zdravie nás, od ktorých zdravia závisí obranyschopnosť našej krajiny. Toto nie je žiadne zocel'ovanie tela, toto je sabotáž vlastnej armády.

Kontraktčici sa navyše často na príkazy niečo čistiť, kosiť, prenášať vykašľú a nechajú to na vojakov povinnej vojenskej služby. Tí potom pôsobia ešte špinavšie, a berúc do úvahy, že uniformy už dostanú obnosené a zodrané... vôbec sa to nepodobá na 56. výsadkovo-útočný batalión v rokoch 1993 – 2003.

V polovici septembra som si našiel izbu v hoteli za 12 000 rubľov.⁸ Obdobie dovolení sa už skončilo, do ďalšieho môžem niečo vymyslieť, lebo od mája do septembra sa ceny oproti zvyšku roka aj strojnásobia.

Začali sme sa pripravovať na to, aby nám dali povolenie na zoskoky. Trvalo to tri týždne, tak sme dostali povolenie a už len čakali na zoskoky.

Celý október sľubovali, že už začneme zo zoskokmi, no nedočkali sme sa.

Všetkých donútili ísť na dvojdávkové očkovanie proti covidu, pretože v batalióne sa masovo šírila nákaza. Rozhodol som sa ísť, aby som nemal spory s velením.

Keď som sa nakazil ja, mal som asymptomatický priebeh, no po očkovaní som preležal s horúčkami tri dni. Rozhodol som sa, že druhú dávku nechcem ani za svet.

Mimochodom, do mesiaca nejakým zázračným spôsobom covid všetkým testov zmizol, bez ohľadu na to, či boli očkovaní, alebo nie, hotový zázrak.

⁸102 eur alebo 2521 českých korún.

V strede októbra začali prideľovať prechodnú a zimnú uniformu, no len obnosenú a v nesprávnych rozmeroch. Odmietol som prebrať obnosenú uniformu v nevyhovujúcom rozmere, čo bol dôvod, prečo sa začal zhoršovať môj vzťah s velením. Špekulantov tu fakt nemali radi. Po hádke s rotným som sa zobral a kúpil si zimnú bundu sám. Rotný ma z pomsty nútil chodiť počas dňa vo výstroji.

Začiatkom novembra všetkých poslali na povinnú dovolenku, pretože prezident práve objavil „dni pracovného pokoja.“ Nikto neriešil, že som ešte v skúšobnej dobe a dovolenku dostať nemôžem. Dostal som pätnásť dní dovolenky, no nikam som nešiel, lebo každých pár dní niekto sľúbil, že už začneme zo zoskokmi, a musel som ten kurz dokončiť zoskokom.

Došla mi výplata 27 000 rubľov.⁹ Zaplatiť z toho nájom bolo takmer nemožné, fyzické skúšky pre nových kontraktčikov doteraz nespravili a pokiaľ sa mi nepodarí urobiť štyri zoskoky, celý ďalší rok bude môj plat 27 000 rubľov. Na krymské pomery, keď nemáte bývanie, je to fakt málo, no koho to zaujíma, treba spraviť fyzické testy a zoskoky, potom môžeš dostať vyšší plat.

O týždeň prišla správa, že zoskoky určite budú. Podpísal som ukončenie dovolenky a po niekoľkých dňoch to začalo. Pri skladaní padákov sa ukázalo, že polovica ľudí ani netuší, ako sa to má robiť a tak to trvalo od rána do 21:00.

O 2:00 sme vyrazili na zoskoky.

Dorazili sme na miesto na zoskoky o 4:00, v noci mrzlo a my sme šli na otvorenej korbe KAMAZu, všetci boli vyklepaní zo zimy, poskakovali sme z nohy na nohu až do 9:00, aby sme sa aspoň nejako zohriali. O 11:00 začali zoskoky. Omylom nás vyhodili z lietadla nad cintorínom, našťastie bolo dobré počasie a všetci pristáli bezpečne, nikto nepristál na kríži alebo nejakom náhrobku.

Cestou späť som sa pohádal s rotným, lebo počas zoskoku sa mi na bunde rozišiel zips, a pán rotný mi prikázal sa zapnúť. Očividne som mal zapnúť nefunkčný zips, alebo neviem, odkedy som odmietol obnosenú uniformu, mal som s rotným špeciálne vzťahy.

Na ďalší deň, v sobotu, som sa zobudil s teplotou, došlo mi, že som sa nachladil a tak som si šiel sám kúpiť aj zvyšok prechodnej a zimnej uniformy, lebo z princípu nebudem nosiť obnosenú uniformu zlého rozmeru.

⁹ 230 eur alebo 5672 českých korún.

V nedeľu som teplotoval tiež.

V pondelok som nastúpil do služby a instantne sa pohádal s rotným, lebo ma nechcel pustiť do nemocnice.

Zobral som sa a šiel aj tak. Na fluorografii zistili, že mam obojstranný zápal pľúc.

„Liečili“ ma v nemocnici.

Keď som vyšiel z nemocnice, zistil som, že za ten čas boli fyzické testy, ktorý mi ohodnotili na dvojku¹⁰, čiže veliteľ roty ma nezapísal do zoznamu chorých a zakryl to, že som ležal v nemocnici. A kvôli tej dvojke nedostanem za výsledky fyzických testov žiadne príplatky počas celého ďalšieho roku. Šiel som na velenie jednotky, no vydobýť si pravdu nebolo možné. Vedel som, že tu už mám stigmú problematického jedinca a tak som sa obrátil na ministerstvo obrany:

Ja, vojak slúžiaci na základe kontraktu mladší seržant. Filatev, Pavel Olegovič, narodený 9. 8. 1988,

som nútený sa na vás obrátiť zo žalobou vo veci, že moje priame velenie v jednotke číslo 81505 nedodržiava vo vzťahu ku mne moje práva vojaka a veterána bojových akcií, a taktiež sa dopúšťa nasledujúcich protiprávností:

Opäť som podpísal kontrakt na tri roky počnúc 19. 9. 2021.

Poslednou kvapkou, aby som sa na vás obrátil, bolo pre mňa, keď som po absolvovaní prvého zoskoku padákom 12. 11. 2021 dostal zápal pľúc, pretože sme prišli na zoskoky do Džankoj¹¹ o druhej v noci, vonku bolo mínus šesť, viezli nás na otvorených KAMAZoch, dorazili sme tam o piatej, vystúpili sme a čakali do 8:00, keď sa začalo zo zoskokmi. Celý ten čas nebola žiadna možnosť sa zohriať okrem poskakovania na mieste, mnohí vojaci nemali teplé oblečenie, dostali ho len niektorí, iní, tak ako ja, dostali obnosené uniformy, alebo uniformy zlého rozmeru. Na ďalší deň po zoskokoch som sa začal cítiť zle z toho, že som premrzol, chcel som sa vyliečiť cez víkend, no keď som v pondelok o piatej nastúpil a rozcvičku, mal som teplotu a vedel som fungovať len s ťažkosťami vďaka tabletkám. Keď o 8:00 dali rozchod, cítil som dýchavičnosť. Zasiel som za veliteľom čaty aj za veliteľom roty s tým, že mi je zle, mám teplotu a potrebujem ísť k zdravotníckej jednotke. Odpoveďou od veliteľa roty bolo, že sa mám ísť zapísať do knihy

¹⁰ Ak sa to známkuje rovnako ako v ruskej škole, dostal vlastne štvorku, preto s tým mal problém.

¹¹ Mesto strategického významu na severe Krymu s vojenskou základňou, jedno z miest, na ktoré zaútočila Ukrajina v auguste 2022.

chorých a zajtra môžem ísť do nemocnice, teda nepustil ma a prikázal mi vykladať padáky spolu s ostatnými. Okolo 10:00, keď už boli padáky vyložené, povedal, že teraz môžem ísť k zdravotníckej jednotke. Tam mi zmerali teplotu, mal som 37,5 (treba brať do úvahy, že som si predtým dal tri paracetamoly) a poslali ma do nemocnice na fluorografiu, kde na základe snímok určili diagnózu ako obojstranný zápal pľúc a spravili mi ešte test na koronavírus. Tak mi povedali, že je nevyhnutná hospitalizáciu. Pýtal som ich, nech mi dajú radšej ambulantnú liečbu, no lekári mi povedali, že pokiaľ mi vyjde pozitívny test, môžem byť za to braný na zodpovednosť, a že maximálne si môžem ísť domov po veci.

O tomto som telefonicky informoval veliteľa čaty. Ten mi povedal, že sa mám vrátiť k jednotke, spísať o tom hlásenie a predložiť potvrdenie od lekára. Poprosil som lekárov v nemocnici o potvrdenie, no odvetili, že u mňa je nutná hospitalizácia, a o nej bude podané hlásenie iným spôsobom, a k jednotke sa vrátiť nesmiem.

Rozhodol som sa aj tak počúvnuť rozkaz veliteľa a vrátiť sa k jednotke, aj keď som ten príkaz pokladal za nelegitímny. Dorazil som k zdravotníckej jednotke, vysvetlil som im situáciu, službukonajúci medik mi tvrdil, že žiadne hlásenie a potvrdenie mi netreba a mám sa okamžite vrátiť do nemocnice, kde mi poskytnú pomoc. Chodenie ma v takomto stave vyčerpávalo, dusil som sa a tak som si vzal taxík na vojenskú prokuratúru. Tam mi odporučili, aby som šiel do nemocnice a ostatné veci vyriešil potom. Tak som večer opäť dorazil do nemocnice. Lekári ma pokarhali za nedodržanie ich požiadaviek. Potom ma odviezli na sanitke na infektologické oddelenie. Počas jedného týždňa sa na infektológiu vystriedalo asi tridsať vojakov mojej jednotky (všetci sa zúčastnili na zoskokoch) s diagnózami akútna respiračná vírusová infekcia, bronchitída, angína. Ležal som týždeň na infektológii s antibiotikami, spravili mi tri testy na koronavírus, všetky negatívne, prosil som ich, aby ma poslali na ambulantnú liečbu, keďže pobyt na infektológii neumožňoval vyjsť vonku, nedalo sa tam nikde normálne umyť, nemohli sa používať telefóny, človeku nemôžu nič doniesť, teda kompletná izolácia, a kvalita nemocničnej stravy, no môžete len dúfať v niečo jedlé. Počas celého tohto času nejaký muž v civilnom odeve, ktorého som nepoznal, vyžadoval od vojakov aby pomáhali s prácou. Ja som sa vyhovoriť na to, že mám teplotu, a že nerozumiem, z akej moci mi tento chlap niečo prikazuje. Následne sa ukázalo, že bol majorom zdravotnej služby. V nedeľu 21. novembra okolo 8:00 mi opäť zadal nejakú prácu, ako mi objasnili sestričky. Opäť som sa vyhovoriť na teplotu a spochybnil legitimitu jeho príkazov. Nakoniec si vypýtal od sestričiek vyhlásenie, že sa vyhýbam každodennej práci, ktoré mám vykonávať o 14:00, hoci bolo len 8:00.

Odpoveďou na moje prosby o ambulantnú liečbu bolo zamietnutie a odporúčenie stráviť ešte týždeň na infektológii. V tom čase robili v mojej jednotke fyzické testy. Ešte predtým som podal žiadosť o testy fyzickej zdatnosti vyššej úrovne, keďže na mojich 33 rokov som nebol v zlej forme. Teraz už svoj stav hodnotím ako neuspokojivý. A v spojení s tým, že nemôžem vrátiť dokumenty o mojom zdravotnom stave a výpis o hospitalizácii z dôvodu zápalu pľúc, som nútený slúžiť ďalej bez možnosti zotavenia.

Nakoniec, ako som bol našťvaný, dopustil som sa priestupku, keď som si zapálil na nemocničnej toalete, kvôli čomu prišiel môj ošetrojúci lekár a začal vraviť, že kvôli fajčeniu ma pošlú preč z dôvodu narušenia poriadku, poprosil som ho, nech ma ozaj pošle preč, čo on odmietol. Zobral som si veci a prišiel za ním v civilnom oblečení a začal ho prosiť, nech podpíše a môžem ísť. On na to povedal: „Dobre, ale bude to z dôvodu narušenia poriadku.“

Bol som s tým ochotný súhlasiť, len nech to vypíše. On na to s opovrnutím: „Stojí mi tu pán dôležitý mladší seržant nespokojný s mojou liečbou.“

Ja som mu na to odpovedal: „A vy, pán dôležitý major, si dovoľujete sa posmievať nižšej vojenskej hodnosti.“

Zareagoval na to tým, že prikázal sestričke zavolať vojenskú políciu, sám zdvihol slúchadlo a vravel do neho, že robím bordel a treba ma zavrieť. Tak som teda čakal vojenskú políciu, ale nedorazila, lebo ten jeho hovor bol falošný, škoda, chcel som ich počkať, nech chránia moju česť a dôstojnosť, ako by mali. Tú situáciu by som im vysvetlil. Po hodine mi zavolať veliteľ roty a povedal, že teraz za mnou príde veliteľ oddelenia a spolu s ním mám ísť k jednotke. Znova som ho počúvol a šiel s ním. Major zdravotnej služby, ako vedúci oddelenia mi odmietol vydať potrebné dokumenty a potvrdenie o liečbe. Dorazil som k mojej jednotke, veliteľ roty ma poslal s veliteľom čaty za hlavným lekárom, ktorý mi hrubým spôsobom vysvetlil, že odteraz mám ísť normálne slúžiť, zle som sa správal a spíšu zápis o prepustení z nemocnice na základe narušenia poriadku. Keďže som zo zdravotných dôvodov nemohol vykonávať svoje povinnosti, odobral som sa k veliteľovi jednotky s prosbou, nech ma zbaví povinností, kým doberiem antibiotiká. Súhlasil a dostal som len ambulantnú liečbu. Za pár dní som skončil antibiotiká, ktoré mi predpísal ešte ošetrojúci lekár a nastúpil som do služby bez ďalších ospravedlnení, aj keď som sa necítil zdravý. Vtedy som zistil, že som chýbal na fyzických testov bez zákonného dôvodu a ohodnotili ma známkou dva, čo znamená, že mi strhnú z mesačných príplatkov 24 percent, celú ročnú prémie, a tiež som stratil možnosť dostať 70 percentný príplatok k mzde. V tomto momente je moja výplata 27 000 rubľov, z ktorých 12 000 ide za nájom bývania. V čase

výkonu fyzických testov som bol v nemocnici so zápalom pľúc, čo je všade doložené, okrem mojej jednotky, teda testov som sa v skutočnosti nezúčastnil. Obrátil som sa na velenie ohľadom zákonnosti tohto konania, konkrétne na veliteľa roty, zástupcu veliteľa jednotky, zástupcu veliteľa jednotky pre politické záležitosti, hlavného zdravotníka a veliteľa jednotky. Všetci vyššie spomínaní sa ma snažili povýšeneckými tónmi presvedčiť, že si za to môžem sám, a teraz mám sám dokázať, že som ozaj vtedy bol v nemocnici. Z toho som vyvodil záver, že velenie chce skryť moju chorobu, lebo som ju dostal pri výkone služby. Okrem toho mi ešte zampolit bataliónu tvrdil, že som v skúšobnej dobe a môžu mi dať okamžite výpoveď (skúšobná doba mi pritom skončila dva týždne dozadu), dostal som NSS¹² za fajčenie na záchode, a k tomu ešte zampolit vyslovil podozrenie, že hodnosť mladšieho seržanta som získal na základe úplatku, a takéto podozrenie musí byť preverené! Urážal ma ako vojaka a hanobil moju česť a dôstojnosť. Okrem toho veliteľ roty „stratil moju žiadosť o veteránsku dovolenku,“ a to je tiež moja vina, lebo som mu ju nedal priamo do rúk. Tým porušil federálny zákon o veteránoch.

Od môjho príchodu k jednotke som mohol sledovať viaceré pochybenia, konkrétne som si sám musel hľadať ubytovanie, lebo ubytovňa bola plná a veliteľ roty nepovolil vojakom slúžiacim na základe kontraktu žiť v kasárňach, teda musel som ako bezdomovec behať z jednej kasárne do druhej hľadajúc si posteľ na noc, pokiaľ som si po troch týždňoch neprenajal vlastné bývanie.

Problémy s uniformami.

Do dnešného dňa, teda do 1. 12. 2021, som nedostal kompletnú uniformu, v sklade s oblečením vydajú uniformu, no buď zlého rozmeru, alebo obnosenú, odmietol som prijať takúto uniformu na základe toho, že vojak je povinný dbať na svoj vzhľad, kvôli čomu som začal priťahovať pozornosť velenia a budovať si negatívny obraz, najmä u veliteľa roty. Rozhodol som sa to vyriešiť sám tak, že som si nutné časti uniformy kúpil v obchodoch, do dnešného dňa som si kúpil celú VKPO¹³- prechodnú uniformu, zateplenú vetrovku, vyteplené nohavice, zimnú čiapku, opasok, insígnie. Zabezpečenie si svojej uniformy bolo čiastočne mojím rozhodnutím, keďže som odmietol uniformu v zlom stave a nevyhovujúcej veľkosti odmietol prijať.

Problémy s jedlom.

¹² Z ruského неполное служебное соответствие, asi niečo ako nesúlad služby s predpismi, aj keď to nie je presný preklad.

¹³ Z ruského ВКПО - Всесезонный Комплект Полевого Обмундирования - celoročná súprava poľných uniforiem.

Jedlo v jedálni je mimoriadne zlé, surové zemiaky vo vodovej polievke sú bežná vec, takmer sme nemali žiadne rezne, šalát, chýbalo maslo, chlieb alebo slaný!!! čaj.

Kontraktčiaci takmer nikdy nejedia v jedálni a vojaci povinnej vojenskej služby nemajú na výber.

Kniha nadčasov neexistuje a rozpis služobných časov sa nedodríava.

Za tri a pol mesiaca mojej služby takto nemám ani vo vojenskom preukaze zapísané, že slúžim v tejto jednotke! Stále som nedostal zbraň! Neraz som sa to snažil riešiť. Na dva mesiace služby taktiež veliteľ roty vzal všetkým vojenské preukazy. Keď som po pár dňoch vošiel do jeho kancelárie, preukazy ležali pohodene na stole. Rozhodol som sa zobrať môj, obávajúc sa, že ho zapotrošia, veď aj tak si ma nikto nepamätá a hovoriť to veliteľovi roty mi prišlo zbytočné, aj tak má vlastnú hlavu.

Za tri a pol mesiaca nás nič nenaučili, ak nerátam školenie pred zoskokom. Medzi kontraktčikmi je apatická atmosféra a 90 % chlapov vo fajčiarku rozmýšľa, ako ukončiť kontrakt predčasne.

Vojaci povinnej vojenskej služby už vôbec nechápu, prečo tu vlastne kontraktčiaci sú dobrovoľne. Rovnako som počul aj od viacerých dôstojníkov, že tu nechcú slúžiť.

Nie raz som zastupoval pozíciu pomocníka službukonajúceho dôstojníka jednotky, kde bolo mojou úlohou prijať vlajky Ruskej federácie a Vzdušno-výsadkových vojsk. Vlajky vyzerali, akoby prešli vojnou (a to ich dva týždne dozadu menili), a už ich museli zašívajúť, lebo boli samá dierka. Keď sa ráno vztyčujú tieto vlajky za tónov hymny Ruskej federácie, polovica vojakov ani nespieva.

Jednotka pre mimoriadne situácie¹⁴ a protiteroristická jednotka existujú a Ingoda je prítomná len pri rozchode.¹⁵

Rozumiem, že sa musím bezodkladne obrátiť na vojenský súd. To, čoho som bol svedkom počas tri a pol mesiaca ma desí, najmä keď v takomto mimoriadne dôležitom strategickom smere vidím úplnú anarchiu, nie je tu ani náznak bojovej pripravenosti, ešte aj od miestnych obyvateľov som počul veľa vtipov na tému feodosijského vzdušno-výsadkového vojska. Niekedy som slúžil na základe kontraktu v 46. OBRON, som veteránom vojenských operácií v rokoch

¹⁴ Jednotka pre mimoriadne situácie je môj preklad, v ruštine Дежурное подразделение, podľa <https://dic.academic.ru> to je назначается в гарнизоне или внутри воинской части на случай усиления караулов или срочного вызова при пожаре, стихийном бедствии и происшествии. Teda v slovenčine: pomenúva sa tak oddiel v posádke alebo vojenskej jednotke určený na posilnenie stráží, riešenie naliehavých záležitostí, požiarov, živelných pohrôm a nehôd.

¹⁵ To neviem, čo môže znamenať, v ruštine „...заступают лишь на бумаге и Ингода присутствуя на разводе.“ Ingoda je rieka na Sibíri, ale tu sa to asi používa v inom význame.

2007 – 2010, slúžil som na Kaukaze, no vidiac, čo sa deje teraz, a vedia, že ja, a ani budúci kontraktčiaci nemajú kde žiadať o pomoc okrem ministerstva obrany a médií, obraciam sa na ministerstvo obrany, aby ochránilo česť a dôstojnosť vojaka Vzdušno-výsadkových vojsk Ruskej federácie, občana Ruskej federácie a veterána bojových akcií Ruskej federácie.

Žiadam o nezávislé preverenie mojich svedectiev. Dovtedy žiadam o ochranu a som ochotný niesť trestnoprávnu zodpovednosť, ak by sa tieto svedectvá ukázali ako lživé.

Keď som písal tento list, mal som ešte nádej, že v ruskej armáde nie je všetko stratené, hoci mi väčšina kolegov vravela, že to nemá zmysel a neprinesie mi to nič okrem problémov. Po odpovedi ministerstva obrany na moju sťažnosť, v ktorej mi popriali pevné výsadkárske zdravie a odporučili popracovať na mojej disciplinovanosti, som definitívne stratil záujem slúžiť v tomto kráľovstve debility.

Moje nádeje sa spájali aj s tým, že od 1. 12. 2021 tu bude prevelený môj „rodný“ 56. a bude tu väčší poriadok. No nič, okrem nejakých nemotorných pokusov o upevnenie disciplíny nenastalo. Legendárny 56., zostal pre mňa ponorený v minulosti, rovnako ako ľudia, ktorí ho kedysi sformovali. 1. decembra sme sa oficiálne stali jednotkou číslo 74507, 56. výsadkovo-útočný pluk sa skladal z dvoch bataliónov, ako tak kompletných, na akt sformovania pluku dorazil zástupca veliteľa celého Vzdušno-výsadkového vojska s obrovskou suitou zo štábu, kvôli ktorému sme všetko pripravovali od 8:00 do 15:00, ako zvyčajne sme sa úplne zbytočne zajebávali celý deň, namiesto toho, aby nás niečo naučili, ako zvyčajne, nikto nič neskontroloval, generál sa ani neunúval k nám podísť, stojíme tam, zatiaľ, čo oni preverili techniku, UAZy¹⁶, KAMAZy¹⁷, BMD2¹⁸, NONy¹⁹. Všetka technika mala tak sto rokov, často ani poriadne nefungovala, no na ich výkazoch bolo všetko v poriadku a to zostávali do špeciálnej vojenskej operácie len dva mesiace. Ja, stojac s ostatnými v rade, som si myslel, že generál nás teraz všetkých obíde, opýta sa nás nejaké otázky, vypočuje sťažnosti a vtedy mu priamo poviem o našich problémoch, no nie, ku nikomu z kontraktčikov generál nepodišiel,

¹⁶ Typ sovietskeho/ruského terénneho auta.

¹⁷ Typ sovietskeho/ruského nákladného auta.

¹⁸ Typ sovietskeho/ruského pásového bojového vozidla pechoty pre potreby výsadkárov. V menšej miere ich používa aj Ukrajina.

¹⁹ Typ sovietskeho/ruského výsadkárskeho pásového mínometného vozidla. Rovnako sa ale môže myslieť aj iný zbraňový systém s mínometom, 120 mm mínometom sa vraj všeobecne hovorí nony.

rovnako ako obišiel vojakov povinnej vojenskej služby nastúpených v zodraných uniformách zlých rozmerov.

Keď som vyrastal v 56., vojaci povinnej vojenskej služby tak nevyzerali a to bolo pred dvadsiatimi rokmi reforiem.

V sobotu 4. decembra sme chystali padáky. Mnohí ešte stále nemali skončený program zoskokov, stále som ešte dúfal, že ho stihnem dokončiť a ďalší rok budem mať lepšiu výplatu. Doobeda sme poskladali jeden padák, to je proste vtipné...

Dôstojníci nám nepomohli, s výnimkou vdsnikov,²⁰ keď som to celé vysvetlil veliteľovi roty, zaškeril sa a zo smiechom odvetil: „Veď ste profesionáli! Máte vedieť ako sa to robí!“

K obedu, keď som s jedným kamarátom ukladal náhradné koleso, rotný ku mne podišiel a napäto povedal: „Mladší seržant Filatev, uniforma číslo 5, predvolali nás pred veliteľa pluku.“ V tom momente mi bolo jasné, že sa hore už dozvedeli o mojej sťažnosti na Ministerstvo obrany, cestou sa rotný pokúšal zistiť za čo ho žalujem, či za to, že nosí na krku retiazku s krížikom, alebo čo, nič väčšie mu fakt nenapadlo. Odpovedal som, že som všetkých varoval, že to nenechám len tak. Už po tom konflikte okolo nemocnice som mal sto chutí na neho napľuť, keď mám bojovať za pravdu, tak až do konca.

V skutočnosti, a to sa ho nechcem nejako dotknúť, ale človek ako on je ukážkou všetkých problémov našej armády, veliteľ, ktorý kašle na svojich mužov, guľtučkový, čo sa vkuse zadýcha, obvinený z krádeže, ktorá mu prešla len preto, lebo ju nevedeli dokázať na súde, nevyšla mu kariéra v 56. v Kamišine a tak sa odvalil do Feodisije, no osud po pár rokoch poslal 56. tiež do Feodosije, na čo sa pred svojimi mužmi nikdy neprestal sťažovať.

Dorazil som do kancelárie veliteľa pluku, ktorý mi začal vysvetľovať, že sťažovať sa nie je správne. Vysvetlil som mu podstatu mojich výhrad a to, že boli adresované predchádzajúcemu veleniu.²¹ V tom momente sa veliteľ pluku pustil do veliteľa roty a no, to vám radšej ani nebudem opisovať...

Potom ma poslal preč.

²⁰ To netuším čo znamená, v ruštine je to „...кроме вдсников...“ ale na internete som nič o tom výraze nenašiel, možno to je nejaký slang, znie akoby bolo odvodené od skratky, VD, sú zväčša písmená pre vzdušno-výsadkové (Воздушно-десантные), možno je to niečo ako názov pre dôstojníka zodpovedného za zoskoky.

²¹ Predtým ako tam 1. 12. dorazil 56. DŠB z Kamišinu a vytvorili z dvoch bataliónov nový pluk, mal 181. DŠB vo Feodosiji asi iné velenie, sťažnosť napísal pred 1. 12., odpoveď došla po 1. 12.

Po odchode od jednotky mi začali vyvolávať. Zástupca veliteľa divízie pre personálne záležitosti mi zavolať a nespokojný od mňa požadoval vysvetlenie pôvodu mojich sťažností na ministerstvo obrany, snažili sa mi dať najavo všetkými možnými spôsobmi, že som narobil len hanbu.

Až dokiaľ som neposlal sťažnosť, nemal som žiadne napomenutia, no potom som mal odrazu tri.

Niektorí dôstojníci v rozhovore medzi štyrmi očami uznali, že mám pravdu, že so mnou plne súhlasia a ma podporujú, no sťažovať sa je zbytočné. Dostala sa ku mne aj taká informácia, že moji velitelia prichystali podklady na moje obvinenie, lebo som ich akože ohováral, no z toho, čo som sa do počul, veliteľ divízie to zastavil...

Ako som už povedal, úplne som stratil túžbu slúžiť. Vidiac všetko okolo, pochopil som, že naša bojaschopnosť je no, jemne povedané slabá, zaoberáme sa nezmyslami, zbytočnými prácami, riešime oblečenie, tvárime sa, že máme nejaké školenia (aj to sme sa tvárili len veľmi zriedkavo). Po 15. januári som sa rozhodol, že idem preč, šiel pred VVK,²² zaľahol som do nemocnice, no a samozrejme velenie na mňa nemalo dobrého slova, a mne to začalo byť jedno a na veľa vecí som kašľal. V armáde sa cení tvoje umenie nevynikať, vždy súhlasiť, nehájiť si svoje práva, neprejavovať nespokojnosť, a pokiaľ si nespokojný, že tvoje práva sa nedodržiavajú, velenie použije všetky prostriedky, aby ti znepríjemnilo život. Najlepšie bolo, že väčšina vojakov mi vravela, že som urobil správne, keď som napísal na ministerstvo obrany, že väčšina by naozaj chcela poriadok a zmeny, naozaj by sa chcela venovať bojovej príprave, a nerobiť tieto nezmysly, no hovorili, že keď vidia príklady ľudí ako ja, pri ktorých snaha niečo vyriešiť vedie len ku konfliktom s velením, sami sa za takú cenu nechcú domáhať poriadku.

Dostať sa z armády je vždy ťažšie ako sa dostať do nej...

Nehľadiac na to, že už celá krajina vie, že v ruskej armáde vládne debilita a všetko je len na ukážku, aj tak tam vždy prídu ľudia, ktorí si myslia, že to nemôže byť až tak zlé, alebo sa to aspoň zlepšuje. Bohužiaľ, v armáde sú aj tí, ktorí to celé vytvorili, tí, ktorí celý život robili kariéru, dosiahli hodnosť majora alebo vyššie a teraz im už len kúsok zostáva do dôchodku a nechcú všetko stratiť (a na takých stojí celý tento zhnitý systém), tí, ktorí slepo veria, že to tak musí byť, tí, ktorí verili, že s takým bordelom na ministerstve obrany dobjeme Ukrajinu za tri dni...

²² Z ruského Военно-врачебная комиссия - vojenská lekárska komisia.

Kto sa bude zodpovedať za takýto stav armády!? A toto ju Vzdušno-výsadkové vojsko, elita, záloha najvyššieho velenia! Ako musia vyzerat' bežné jednotky, to je hrôza si vôbec predstaviť.

V strede februára bola moja rota, tak ako mnohé iné na cvičisku Starý Krym.²³ Pozeral som správy a začínalo mi dochádzať, že sa niečo chystá. Na cvičisko nahnali všetkých, aj tých, čo mali voľno, alebo boli chorí. Na jednej strane som už nechcel mať nič spoločné s armádou, v ktorej nie si nikto, kde zarábaš menej ako vodič Magnitu,²⁴ ktorá ani nie je bojaschopná, o čom som aj písal na ministerstvo obrany, ktoré mi v odpovedi zaželalo len pevné výsadkárske zdravie a odporučilo popracovať na mojej disciplíne. Čo viac povedať, napíšeš, aký bordel je v armáde a ministerstvo ti zažela pevné výsadkárske zdravie a odporučí popracovať na sebe. Na čo je nám také ministerstvo obrany? Aby zničilo seba samého? Ako som sa neskôr dozvedel, velenie jednotky rýchlo urobilo nejaké vyšetrovanie, v ktorom ma odhalilo ako pravidelného narušovateľa disciplíny a najhoršieho vojaka jednotky. A ešte ani nevedeli nájsť moju fotku v uniforme, aby ju k tomu priložili, tak zobrali moju fotku z internetu a fotku nejakého iného vojaka a dophotoshopovali mu moje oči, nos a ústa, pozerám, veď to nie som ja na tej fotke!

Na druhej strane, odísť teraz, keď sa niečo ide stať, to by bola hanba, to by vyzeralo, že sa bojím.

Chodili rôzne pletky, od toho, že Ukrajina spolu s NATO napadne Krym a my sa máme len zhromaždiť pri hraniciach aby si to nemohli dovoliť až po to, že Ukrajina napadne DĽR a LLR.²⁵ Nič z toho som nepodporoval,²⁶ no odmietnuť ísť na cvičenia zo strachu z vojny, to by bola hanba. Neviem, čo ma viedlo, či patriotizmus alebo som len nechcel zutekať. Navyše, na uvoľnenie zo služby treba čakať dlho a v takej situácii ma určite neprepustia. Neveril som, že by ozaj Ukrajina alebo NATO zaútočili, no keby k tomu náhodou došlo, vyzeral by som ako zbeh. Zdalo sa mi pravdepodobnejšie, že nás za chvíľu všetkých pošlú do DĽR a LLR, ostaneme na ich území, tam pod ruskými vlajkami zorganizujeme referendum a pričleníme ten prekliaty Donbas. Napadlo mi, že možno dôjde k boju, no len obrannému, na hraniciach Ukrajiny a Donbasu alebo Krymu. Prišlo mi logické, že operáciu uskutočnia tak, aby sme pôsobili ako mierotvorcovia.

²³ 160 kilometrov od ukrajinskej hranice.

²⁴ Ruská sieť obchodov.

²⁵ Doneckú ľudovú republiku a Luhanskú ľudovú republiku.

²⁶ Filatev už skôr písal, že bol proti pripojeniu Krymu a vytvoreniu ľudových republík, v predchádzajúcich častiach to viac rozoberal.

Na cvičisko som dorazil 15. februára. Došiel som za zampolitom bataliónu. Zampolit bol zodpovedný za to, aby dostal všetkých na cvičisko. Tak povedal aj mne – treba ti ísť na cvičisko, lebo niečo sa tu ide stať. Mal ma za blázna a poslal ma na cvičisko, aj keď som vtedy bol zaradený do kategórie G, čo znamená dočasne neschopný služby. Dorazil som tam teda a okamžite ma skoro porazilo z toho, ako to tam vyzerá. Celá rota žila v jednom stane, 40 ľudí (všetci vojaci povinnej služby zostali v kasárňach). V stane boli dvojposchodové posteľe, piecka na varenie. Opäť, ešte aj v Čechensku bolo bývanie lepšie zorganizované, a to sme tam žili len v stanoch a zemľankách. Jedlo v jedálni bolo ešte horšie ako v kasárňach, pričom vždy, ešte aj počas mojej vojenčiny v dávnom 2007, bolo jedlo z poľnej kuchyne vždy lepšie. Umývať sa tam nebolo kde. V našejrote bola situácia taká, že bojovú výstroj Ratnik, batoh a spacák ti vydajú len rozhodnutím veliteľa roty, napríklad na obhliadku alebo cvičisko. Už dávnejšie som počul, že vrote týchto vecí nemáme dosť a veliteľa už za to súdili. No a ozaj, tí čo došli neskôr, tak ako ja, boli sme dokopy piati, nedostali ani spacák, ani kamufláž, ani nepriestrelnú vestu, ani prilbu atď. Nakoniec sme si tieto veci striedali.

Dorazil som do stanu. Moji spolubojovníci už z takého nádherného života vyzerali polodivo (boli tam už dva týždne). Zistilo som, že nemám spacák ani miesto na spanie, tak som si ľahol na miesto veliteľa roty. Dozvedel som sa, že celá rota sa nahlas sťažovala na nevyhovujúce ubytovanie, jedlo, že tu nemajú žiadnu hygienu... A tak rotný s nimi už v stane radšej nespí. Neskôr som od mnohých jednotiek poslaných na Krym na „cvičenia“ počul, že zažili aj horšie podmienky ako my. Napríklad, niektorí nemali čím kúriť v piecke. Vo februári. Niekde sa nemali kde umývať a tak to vyriešili tak, že sa šli v zime umyť do mora. Potom boli plné nemocnice už vo februári a tak vydali zákaz posielat ľudí do nemocnice.

Veliteľa som videl len večer a nevyzeral šťastný, že okrem iných nespokojencov tu má ešte aj mňa. Pýtal som sa ho, kde je môj Ratnik. Odpoveď bola, že nie je, a vlastne všeobecne, kde spím a odkiaľ vezmem muníciu je môj problém. Od začiatku som pocítil, aká je vrote atmosféra. Vysvetlil by som to tak: veliteľ sa snaží problémy hodiť na veliteľov čiat, vykresliť ich v zlom svetle. Oni sa potom niečo snažia dokazovať mužstvu. Vojaci sa sťažujú, že niečo nemajú, alebo majú nejaké problémy, no kvôli takému prístupu velenia, tieto problémy zostávajú visieť vo vzduchu. Problémy vojakov zostávajú problémami vojakov a tak to skončí pri tom, že každý bojuje sám za seba.

Ďalších pár dní sme chodili na strelnicu, zbytočne plytvali muníciou, tam som nakoniec aj prvýkrát vzal do rúk môj samopal, ktorý mi rotný křčovito zavesil na krk priamo na nádvorí

ešte 1. decembra, keď bol u nás generál. Až teraz som ho použil, po štyroch mesiacoch. Opäť, počas mojej služby v 2007 – 2010 by bolo čosi také nepredstaviteľné.

No, a čo sa asi tak mohlo ukázať. Ten môj samopal mal roztrhnutý popruh a bol hrdzavý. Na prvých nočných streľbách sa zasekol po niekoľkých výstreloch. Kvalitne som ho vyčistil a naolejoval, aby som ho dal dokopy.

Každú noc sme postavili strážu. Obchádzali stanové mestečko. Jednu noc som s kamarátom nastúpil na hliadku presne podľa poriadku o jednej v noci. Šli sme na cestu pred táborom. Zhruba za pol hodinu sme v diaľke uvideli auto, ktoré sa ku nám približuje po ceste. Postavili sme sa do stredu cesty s cieľom ho zastaviť a nahlásiť službukonajúcemu dôstojníkovi jednotky, ako nám sám prikázal. Auto sa približovalo stále bližšie a bližšie oslepujúc nás svetlami. Roztiahli sme ruky. Bolo jasné, že auto nezastaví a v poslednom momente sme sa uhli z cesty. Mal som vysielaciu, tak som odišiel bokom, no vyplašený z rýchlosti neznámeho šoféra som sa udrel do tela anténou. To som už videl, že to neznáme auto je vojenský UAZ Patriot. Zastavilo asi 20 metrov od nás a ozval sa od neho krik s tým, že nám asi zajebalo alebo čo, že aký kokot vydal rozkaz zastavovať autá, rovno som dostal poznámku, že nemám predpisovú čiapku a potom ... potom veliteľ pluku pokračoval v ceste. Túžba plniť rozkazy velenia sa okamžite stratila.

Zhruba 20. februára dorazil rozkaz urýchlene sa dať dokopy, zbaliť sa naľahko, pripraviť sa na pochod nikto nevie kam. Väčšina sa vtedy potešila, že tento pochod znamená koniec cvičení. Pár ľudí vtipkovalo, že teraz zaútočíme na Ukrajinu a dobyjeme Kyjev za 3 dni. Už vtedy mi to neprišlo veľmi vtipné a utvrdil som sa v mojich dohadoch, že nás pošlú na Donbas.

Zbierali sme sa celý deň, väčšina vojakov tam nechala svoje mobily, no zobrali sme naše zbrane zo sebou. O 17:00 sa náš pluk vydal na cestu. Môj útočný batalión na UAZoch, mínometná batéria a výsadkový batalión na BMD2, tak rota rozvedky so zníženým počtom mužov, delostrelecký oddiel so 120 mm mínometmi a húfnicami d30 a osobitné čaty.

Podľa mňa tam bolo 500 až 600 ľudí.

A opäť, každý si bral jedlo a vodu ako chcel, velenie to vôbec nezaujímalo.

Výzbroje bolo na rotu veľmi veľa. NSV Ut'osy,²⁷ AGS²⁸, RPG-7,²⁹ strely Fagot,³⁰ guľomety Pečeneg³¹ a AK 74³² s granátometmi. Jediný problém bol, že nikto netušil, ako strieľať Fagoty. Alebo napríklad, mne prideliť AK 74 s granátometom a kamarátovi, ktorý mal choré nohy a len kvôli zákazu ho neposlali do nemocnice prideliť PKP,³³ a ako bonus sme ešte dostali na starosť NSV Ut'os³⁴ a granátometčík dostal k RPG-7 ešte aj AGS, no čo už, keď musí byť tak, bude tak.

Zhruba o 20:00, keď sa stmievalo, kolóna vyrazila na cestu. Okrem nás vyrážali aj iné kolóny s rôznymi jednotkami, na ceste sme stretli vozidlá GAI³⁵ a VAI³⁶ s majákmi, míňali sme nekonečné kolóny, ktoré sa kamsi plazili, celú cestu sme hádali, kam ideme, vodiči len nasledovali auto pred nimi a netušili, kde je naša konečná destinácia.

Nakoniec naša cesta skončila niekde v poliach pri Krasnom Perekope³⁷, zhruba o 3:00 v noci.

V mnohých UAZoch nefungovalo kúrenie.

Ráno nám prideliť len suchú stravu.

Už vtedy boli všetci špinaví a unavení, niektorí žili celý mesiac na cvičisku, bez toho, aby mali vyhovujúce podmienky na život, všetci boli na hrane s nervami, tým viac, že atmosféra začínala byť seriózna, ale nič poriadne sme nevedeli.

Väčšina už nemala žiadne spojenie zo svetom a tak vedeli len to, čo počuli. A to, čo počuli bolo, že atmosféra hustne. Myslím si, že na úrovni veliteľov plukov už vtedy vedeli, čo sa stane. O dva dni sme sa opäť v noci, v kolóne presunuli na nové miesto, bližšie k hranici, niekde ku Armjansku.³⁸

²⁷ Sovietsky/ruský typ ťažkého guľometu.

²⁸ Sovietsky/ ruský automatický granátomet.

²⁹ Sovietska/ruská z ramena odpaľovaná protitanková strela.

³⁰ Sovietska/ruská navádzaná protitanková strela. Je väčšia a ťažšia ako RPG, neodpaľuje sa z ramena, ale zo statívu (trojnožky).

³¹ Typ ruského guľometu. Pečeneg nesie vojak v rukách zavesený na ramene, zatiaľ čo NSV Ut'os je kvôli väčšej váhe a sile statický, postavený na nejakom statíve.

³² Sovietsky/ruský samopal, vylepšený AK 47 kalašnikov.

³³ Typ sovietskeho ľahkého guľometu. Teda, „ľahkého.“ Váži 9 kíl a jeho kamarát mal fakt problém s nohami a musel to všade vláčiť. Filatevov ak 74 mal tri kíl plus granátomet.

³⁴ Ten už má 25 kíl a tiež ho niekto musí niesť.

³⁵ Z ruského Главное управление по обеспечению безопасности дорожного движения - dopravná polícia.

³⁶ Z ruského Военная автомобильная инспекция - dopravné oddelenie vojenskej polície.

³⁷ 20 kilometrov od ukrajinskej hranice.

³⁸ 5 kilometrov od ukrajinskej hranice.

Spali sme v autách, po nociach sme usilovne hliadkovali. V noci s 22. na 23. februára dorazila informácia od velenia, že k nám cez hranicu prešli diverzné skupiny s cieľom sabotáže našich jednotiek. Noc bola mimoriadne napätá, no vtip bol v tom, že aj napriek hláseniu o diverzných skupinách z druhej strany hranice nám nikto nevydal muníciu a niektorí, ako ja, boli stále bez bojovej výstroje Ratnik...

Jeden z mojich spolubojovníkov, ktorý sa k tomu celému staval mimoriadne vážne, navrhol všetkým omotať ruky, aby sme vedeli rozpoznať našich od cudzích.³⁹ Potom zo smiechom vymyslel heslo na dnešnú noc: „Cherson bude náš.“ (veta sa ukázala byť prorockou).

V temnote, roty stáli kúsok od seba. Tej noci pršalo a bolo zamračené.

Nikto nevedel, čo sa deje, všetci len hádali.

23. februára dorazil veliteľ divízie a všetkým nám zablahoževal k sviatku⁴⁰ a oznámil, že od zajtra bude denná mzda 69 dolárov, kurz bol vtedy viac než 100 rubľov za dolár a podľa našich prepočtov by to bolo viac než 200 000 za mesiac, plus naša bežná výplata. Také peniaze boli jasný znak, že sa ide stať niečo vážne. Po nástupe začali vojakom pridelovať muníciu, granáty a promidol.⁴¹ Došli k nám pletky, že zaútočíme na Cherson, no stále som to považoval za nezmysel.

Nikto nevedel, čo bude zajtra, niekto vravel, že budeme brániť hranice Krymu. Iný tvrdil, že vyrazíme na Kyjev a obsadíme ho do troch dní. S takým som sa hneď hádal, čo je to za blbosť, za tri dni nič neobsadíme, to bude jedine tak veľká sprostosť, veril som, že taký príkaz jednoducho nikto nevydá a nepáčil sa mi taký ľahkovážny postoj k tomu od mojich spolubojovníkov. Ja som sa utvrdil v dojme, že buď nám hrozí, že nás napadnú a celé to je len, aby sme ukázali, že sme pripravení, alebo nás naložia do vrtuľníkov a vyhodia v Donecku a Lugansku.⁴² Ešte nás môžu nechať na hranici ako hrozbu silou zatiaľ, čo z východu dorazia do ľudových republík vojská a urobia referendum. Nevedeli sme presne že čo, ale bolo jasné, že sa niečo stane. Nemali sme žiadne spojenie a internet sme už tiež dlhšie nechytali. V ten deň som sa dohádaval s veliteľom čaty aj veliteľom roty. Situácia sa vyhrocovala a ja som nemal ani že nepriestrelnú vestu.

³⁹ Aby sa ukrajinskí vojaci vedeli odlíšiť od ruských, nosia jedni aj druhí okolo nôh a rúk omotané stužky s rozličnými farbami. Ukrajinci väčšinou žlté alebo modré, Rusi biele.

⁴⁰ 23. februára je v Rusku Deň obrancu vlasti (День защитника Отечества).

⁴¹ Liek proti bolesti.

⁴² Používam ruský názov Lugansk, nie ukrajinsky Luhansk, kvôli autentickejši, keďže autor textu je Rus.

Vydal som sa hľadať veliteľa práporu (carstvo nebesnoje mu prajem). Podplukovník bol jedným z tých mužov, ktorým bola daná vzácna kombinácia veliteľských cností; vedel kričať ako otec a zároveň dostať sa k jadru problému ako mama.

Našiel som ho pri mínometnej batérii. Otcovsky mi podal ruku, pochválil ma, že som došiel až sem, vypočul si moje problémy, že nemám ani Ratnik a on povedal, že už nariadil, aby večer od pluku dovezli Ratniky tím, ktorí ich nemajú. Už dlho vedel o mojich konfliktoch s rotným a navrhol preveliť ma k mínometnej batérii, ktorej z nejakého dôvodu vždy chýbali ľudia. S veliteľom mínometnej batérie som sa párkrát stretol v telocvični a nepôsoobil na mňa ako zlý dôstojník. Súhlasil som s tým. Bol som už zo všetkých tých konfliktov unavený, zmieril som sa s tým, že nič nedokážem zmeniť a chcel som len, aby to všetko čo najrýchlejšie skončilo.

K večeru, keď padla tma, dostal som nepriestrelnú vestu, prilbu a batoh. Takto som šiel ku KAMAZu s mínometčikmi, podišiel k ich veliteľovi, ktorý už vedel, že ma sem prevelili. Povedal som mu, že ja mínometom síce vôbec nerozumiem, ale budem robiť všetko, čo mi povie. Veliteľ rozhodol, že budem s veliteľskou čatou a ukázal na ich KAMAZ. Zašiel som tam. Boli tam piati vojaci. Poznal som ich tváre. Slúžili v rovnakom batalióne ako ja.

Bola čoraz väčšia tma a kolóna sa opäť začínala chystať na cestu.

V ten deň sa začalo všetko meniť. Videl som, že aj ľudia boli iní. Z niektorých som, úprimne povedané, cítil strach, iní boli naopak, až podivuhodne veselí a vtípkovali. Ja som cítil kombináciu pokory a jemného nadšenia. To sa už do tela začal vyplavovať adrenalín.

Kolóna vyrazila. Poradie v nej sa menilo. Mínometná čata s piatimi 82 mm mínometmi bola naložená na troch KAMAZoch a troch URALoch. Jeden bol veliteľský KAMAZ, v piatich ďalších boli mínometry, míny a k nim po päť ľudí na každú zbraň.

Počas jazdy mi chlapci začali vysvetľovať, že funkcia veliteľskej čaty je prieskum a korekcia paľby mínometov, a že aj keby sa náhodou niečo zvrhlo, tak my budeme tri kilometre vzadu, ako podpora útočných rôt. Tu som sa zamyslel, ako to vychádza, moja rota bude v prvej línii a ja za ňou skrytý, všetko len kvôli mojím konfliktom. Tak som ale zahnal takéto myšlienky, veď čo by sa malo stať? Nič sa nestane, že vojna v 21. storočí, hlúposť, maximálne budeme niekde stáť a pôsobiť odstrašujúco... Ale tak mi napadlo, že všetko je akési divné, vkuse niekam ideme, všetci spíme v noci tak po päť hodín, doslova žijeme po holým nebom. Zaspal som spolu s ostatnými na korbe KAMAZu.

0:00. 24. február.

Koniec tretej časti.

Pokračovanie nabudúce.